Περί ελευθερίας και εκπαίδευσης

του **Τζώρτζη Μηλιά***

Τελευταίες ημέρες μαθημάτων και στο σχολείο μας το πρόγραμμα έχει αλλάξει. Θεατρικές παραστάσεις, γιορτές, εκθέσεις, ένα δημιουργικό κλίμα έχει αναπτυχθεί και η καθημερινή ρουτίνα έχει εκτοπιστεί. Αργά το μεσημέρι, ενώ τυπικά έχουμε σχολάσει, βλέπω μέσα από το τζάμι της πόρτας παιδιά της Α΄ Λυκείου να γράφουν. Εκπλήσσομαι! Οι εξετάσεις ακόμη δεν έχουν ξεκινήσει ενώ τα μαθήματα ουσιαστικά έχουν τελειώσει. Ρωτάω και μαθαίνω ότι είναι στα πλαίσια του σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού. Τα παιδιά με βλέπουν και κάποιοι μου χαμογελάνε, "τι κάνετε κ. Μηλιά;", "όλα καλά", τους απαντάω, "εσείς, αποφασίσατε τι θα γίνετε όταν μεγαλώσετε;", γελάω και γυρνάω να φύγω όταν ο Θ. από το βάθος της τάξης μου φωνάζει γελώντας, "εγώ πάντως κ. Μηλιά θα γίνω σαν εσάς", γελάω κι εγώ, φεύγω και το σκέφτομαι. Με το μαθητή αυτό έχουμε καλές σχέσεις και θα έλεγα αλληλοεκτίμηση. Δεν είναι άριστος, είναι ένα ζωντανό ισορροπημένο παιδί με ελεύθερο μυαλό. Η ατάκα του δεν είναι ειρωνική, είναι ένα αστείο που όπως όλα τα αστεία έχει και το σοβαρό του μέρος. Είναι ένα κομπλιμέντο. Περπατάω προς το πάρκινγκ και συνεχίζω να επεξεργάζομαι τη φάση στο μυαλό μου. Προσπαθώ να θυμηθώ καλές και κακές φάσεις με τα παιδιά αυτά, εμένα αυστηρό να μην επιτρέπω την είσοδο στην τάξη στους καθυστερημένους το πρωί, να επιβάλλω ησυχία, να βάζω δύσκολα διαγωνίσματα και μικρούς βαθμούς. Να δημιουργώ μία σχέση με τους μαθητές μου που τα έχει όλα και στα πλαίσια της οποίας προσπαθώ να τους διδάξω χημεία αλλά και μαθήματα για τη ζωή. Για την ελευθερία να αποφασίζουμε για τις πράξεις μας ακόμη και όταν είμαστε ακόμη παιδιά, για την ανάγκη να αποδεχόμαστε τις συνέπειες των πράξεών μας ακόμη και όταν είμαστε παιδιά. Προσπαθώ λοιπόν να είμαι τυπικός. Τους περνάω μηνύματα και ταυτόχρονα φοβάμαι μήπως προκαλέσω την αντιπάθειά τους, μήπως 20 χρόνια αργότερα λένε για το Μηλιά κακά λόγια. Θέλω να με αγαπάνε, να με σέβονται και να θυμούνται τα μαθήματά μας με νοσταλγία, αλλά δεν θέλω να τους κάνω χάρες, να τους βάζω εύκολα βαθμούς ή να το παίζω καλός. Θέλω και εγώ και οι μαθητές μου να νοιώθουμε ελεύθεροι στο σχολείο όπως νοιώθουμε στο βουνό. Να με ακολουθούν επει-

δή ξέρω καλύτερα το δρόμο, επειδή μπορώ να τους πάω με ασφάλεια κάπου που είναι όμορφα, κάπου που αξίζει τον κόπο να κοπιάσεις για να πας. Σε μία κορφή από όπου μπορείς να κοιτάξεις μακριά, να χαρείς με την αίσθηση αυτή, να νοιώσεις πόσο δυνατός είσαι και να αποκτήσεις αυτοπεποίθηση. Να νοιώσεις ελεύθερος χωρίς να σε ενοχλεί το ότι για να φτάσεις στην κορφή αυτή χρειάστηκε να ακολουθήσεις άλλους, να υπακούσεις σε συμβουλές και οδηγίες, να μπεις σε μια ομάδα που έχει συγκεκριμένους και αυστηρούς κανόνες. Ότι αν και καλοκαίρι, θα πάρεις αναγκαστικά μαζί σου μπουφάν. Δεν σου δίνω την ελευθερία να μην το πάρεις, "μα κ. Μηλιά, σκάει ο τζίτζικας, τι μπουφάν", αλλά ελπίζω ότι όταν ψηλά κρυώσεις και το χρησιμοποιήσεις θα σκεφτείς ότι το να αρνηθείς να πάρεις μαζί σου ένα παραπανίσιο μπουφάν δεν είναι έκφραση ελευθερίας, ενώ το να κοιτάς από ψηλά είναι, το να είσαι εκεί και το να μαθαίνεις πώς να πηγαίνεις εκεί είναι ελευθερία πραγματική, είναι κάτι που εμπεριέχει άπειρες δυνατότητες, είναι κάτι που μπορεί να σε γεμίσει και σε κάνει να νοιώθεις χαρούμενος χωρίς να ξέρεις το γιατί. Και εγώ, καμιά φορά αυστηρός με τους μαθητές μου, καμιά φορά ίσως άδικος, προσπαθώ να κατανικήσω τις ανασφάλειές μου, προσπαθώ να μην σκέφτομαι αν είμαι αγαπητός ή όχι, αν αξίζω, αν προσφέρω στα παιδιά αυτά που χρειάζονται ή όχι. Στα βουνά μας νοιώθω ελεύθερος, είμαι ελεύθερος, το ίδιο και οι μαθητές μου. Προσομοιάζω λοιπόν στο μυαλό μου την τάξη με τη φύση, προσπαθώ να λειτουργώ ελεύθερα και αυτό να το περάσω στα παιδιά. Προσπαθώ έστω έμμεσα να τους διδάξω, να τους περάσω μέρος της προσωπικής μου αίσθησης και ευτυχίας όχι μιλώντας, όχι νουθετώντας, όχι στον πίνακα αλλά με όσμωση, φυσικά, αυθόρμητα, απαλά, όπως είναι και πρέπει να είναι κάθε εκπαιδευτική διαδικασία.

Οι φωτογραφίες είναι του Τζώρτζη Μηλιά τραβηγμένες κατά τη διάρκεια ορειβατικών δραστηριοτήτων με μαθητές ή στο μάθημα, την τάξη και το εργαστήριο χημείας.

* Ο Τζώρτζης Μηλιάς είναι εκπαιδευτικός (χημικός), προπονητής ορειβασίας, οδηγός βουνού και ένας από τους δημιουργούς της MILIAS CAMPS, μίας εταιρίας που σχεδιάζει και πραγματοποιεί προγράμματα και δραστηριότητες στη φύση για παιδιά και νέους (τηλ/φαξ: 2106015601, www.miliascamps.gr. Κείμενά του αλλά και κείμενα μαθητών, φοιτητών, γονιών και εκπαιδευτικών που αγαπούν τα σπορ στη φύση μπορείτε να βρείτε στο ηλεκτρονικό περιοδικό "www.miliopaida.gr"

Καλοκαιρινά Camps

για παιδιά και νέους 7 - 15 και 13 - 18 ετών

Ελάτε μαζί μας!

Θα περπατήσουμε, θα σκαρφαλώσουμε, θα κατασκηνώσουμε, θα κάνουμε ποδήλατο, καγιάκ και ράφτινγκ. Πάντα με μέγιστη ασφάλεια και κέφι, χάρη στους συνεργάτες μας που είναι εκπαιδευτικοί και ειδικοί των σπορ στη φύση.

Πρόγραμμα Καλοκαίρι 2014

Εφικοινωνήστε μαζί μας
ή μπείτε στο site μας για πληροφορίες

Σας περιμένουμε!

ΑΠΟ ΤΟ 1988 ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΟ

MILIAS CAMPS

ΕΚΔΡΟΜΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ

Ο Μηλιάς, ακοδοσκός, καθηγητής φυσικής, πεζής
Τζώρτζης Μηλιάς, κοινωνιολόγος, τραγουδιστής, ερευνητής, οδηγός βουνού

Λ. Μακεδονίας & Χαλανδρίου 1 • 15343 πλατεία Αγ. Παρασκευής
Τηλ : 210 6015601, 6932 246932 • Fax : 210 6015601
e-mail: milias@otenet.gr • site: www.miliascamps.gr